

عوامل غرب‌زدگی پوشش

مؤلفین:

صدیقه شول

دکتر علی نظری

(عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد)

دکتر ابوالفضل داودی

(عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد)

سرشناسه	شول، صدیقه، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	عوامل غرب‌زدگی پوشش / مولفین صدیقه شول، علی نظری، ابوالفضل داودی.
مشخصات نشر	یزد: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، مرکز انتشارات علمی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۳۸ ص: مصور (رنگی)، نمودار.
شابک	۲۵۰۰۰ ریال، ۹-۵۸۱۹-۱۰-۹۶۴-۹۷۸
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	مد - ایران - جنبه‌های اجتماعی
موضوع	Fashion - Social aspects -- Iran
موضوع	مد - کشورهای غربی
موضوع	Fashion - Western countries
شناسه افزوده	نظری، علی، ۱۳۵۸ -
شناسه افزوده	داودی رکن‌آبادی، ابوالفضل، ۱۳۵۱ -
شناسه افزوده	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، مرکز انتشارات علمی
رده‌بندی کنگره	GT۱۴۲۰
رده‌بندی دیویی	۰۰۹۵۵/۳۹۱
شماره کتابشناسی ملی	۵۷۲۵۲۱۷

عوامل غرب‌زدگی پوشش

نویسندگان: صدیقه شول، علی نظری، ابوالفضل داودی رکن‌آبادی

ناشر: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی یزد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی

ناظر چاپ: حمید صادقی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

طرح جلد: سیدابوالفضل میرخلیلی

صفحه‌آرایی: محمدمهدی صادقی‌نژاد

قیمت: ۲۵۰۰۰ ریال

ISBN: 978-964-10-5819-9

شابک: ۹-۵۸۱۹-۱۰-۹۶۴-۹۷۸

انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

E-mail: entesharat_elmi@iauyazd.ac.ir

یزد- صفایه- دانشگاه آزاد اسلامی- انتشارات ۰۳۵-۳۸۲۱۴۸۱۳-۳۱۸۷۲۲۸۰

حق چاپ برای دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد محفوظ است.

تلفن مرکز پخش: ۰۳۵-۳۸۲۱۴۸۱۳-۳۱۸۷۲۲۸۰

بسمه تعالی

سخن ناشر

حس علاقه‌مندی به زیبایی از سوی آفریننده هستی در فطرت و نهاد آدمی به امانت گذاشته شده است و می‌توان گفت آفرینش انسان به گونه‌ای است که از یکنواختی بیزار است و به زیبایی هم‌گرایش فراوان دارد. به همین جهت است که فرد جهت دمیدن روح تازگی به زندگی خود دست به استفاده از مدهای زندگی دیگران می‌کند که در این صورت می‌توان از مد به عنوان پدیده‌ای مثبت جهت دوری از کهننگی نام برد. اما چنانچه مدگرایی به مدزدگی و مدفربیی تبدیل شود می‌تواند عواقب بدی برای زندگی انسان به همراه داشته باشد. متأسفانه این امر در زندگی امروزه به ویژه در جوانان به یک معضل اجتماعی تبدیل شده است، زیرا ممکن است شخص بدون آگاهی دقیق، مطیع مد غیرمعارف جامعه شود و توجه افراطی مدگرایان به مد و پیروی جدی از آن مشکلاتی اساسی را برای آن‌ها به وجود می‌آورد.

مجموعه‌ای که به پیشگاه علاقه‌مندان تقدیم می‌شود حاصل تلاش اساتید بزرگوار سرکار خانم صدیقه شول، جناب آقای دکتر علی نظری و جناب آقای دکتر ابوالفضل داودی است که با محوریت این موضوع تهیه و تدوین شده است.

در پایان بر خود لازم می‌دانم که از اعضای فرهیخته شورای انتشارات و نیز داوران و ویراستاران علمی و ادبی و همه عزیزانی که در راه انتشار این مجموعه تلاش کرده‌اند به‌ویژه از سرکار خانم دکتر معصومه طباطبائی رئیس محترم دانشگاه و جناب آقای دکتر نوید نصیری‌زاده معاون محترم پژوهش و فناوری که همواره عنایت ویژه‌ای به مجموعه انتشارات علمی دانشگاه دارند صمیمانه قدردانی و سپاسگزاری نمایم.

به امید توفیق الهی

حمید صادقی

مدیر مسئول انتشارات علمی دانشگاه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه
۳.....	فصل اول: پیشینه مد و لباس
۷.....	ویژگی‌های جنسیت شناختی
۸.....	سن، درآمد و تحصیلات
۹.....	دانش مد
۱۰.....	بررسی عوامل اجتماعی گرایش به مد
۱۵.....	طراحی مد لباس زنانه در الگوی ایرانی-اسلامی
۱۸.....	تحلیل جامعه‌شناختی سبک پوشش در جامعه
۲۰.....	پوشش و مد در ایران
۲۵.....	عوامل اجتماعی مرتبط با مدگرایی در بین افشار تحصیل کرده و دانشجویان
۲۸.....	نظریه پردازی در باب مدگرایی
۳۰.....	نظریه، نظریه پردازان درباره‌ی گروه‌های مرجع
۳۱.....	رسانه‌های جمعی
۳۲.....	نگرش دینی و گرایش به مدگرایی
۳۴.....	سنخ بندی مد و پوشش زنان
۳۷.....	انواع مختلف مد لباس
۳۷.....	طبقه‌بندی مد: لباس و نحوه‌ی پوشش موی زنان ایرانی
۳۷.....	مد لباس
۳۷.....	انواع لباس مجلسی زنانه
۳۹.....	انواع مانتو
۳۹.....	نحوه‌ی پوشش مو
۴۱.....	هویت انسانی زن در چالش آرایش و مد
۴۵.....	مد و بدن آگاهی
۴۸.....	مد و متغیرهای اجتماعی
۴۸.....	مد و طبقه اجتماعی

۴۹.....	مد و رسانه‌های همگانی
۵۱.....	مد و جهانی‌سازی
۵۳.....	مد و سرمایه‌داری
۵۷.....	مد و ارزش‌های دینی
۵۸.....	پیامدهای مد در جامع مختلف
۶۱.....	خودشیفتگی و ارتباط آن با مدگرایی
۶۳.....	بایدها و نبایدهای پوشاک
۶۴.....	تنوع‌طلبی و تبلیغات کاذب
۶۵.....	عوارض زیان‌بار
۶۶.....	ریشه‌های رونق این امواج ویران‌گر
۶۹.....	فصل دوم: آسیب‌شناسی تمایل مد غربی بین جوانان
۷۰.....	آسیب‌شناسی نسل جوان
۷۱.....	ویژگی‌های دوره جوانی
۷۳.....	عوامل دین‌گریزی نسل جوان
۷۳.....	الف- غفلت، جهل و عدم تفکر جوانان درباره دین
۷۵.....	ب- تهاجم سازمان‌یافته فرهنگی دشمن
۷۸.....	ج- ناسازگاری میان قول و عمل مدعیان دین
۷۹.....	د- گرایش طبیعی انسان‌ها به رهایی از قیدوبندها
۸۰.....	ه - محدودیت‌های اعمال‌شده از سوی خانواده
۸۰.....	و. وجود شبهات دینی در بین جوانان و عدم پاسخ صحیح به آن‌ها
۸۲.....	عوامل گرایش جوانان به فرهنگ بیگانه
۸۲.....	الف- عدم شناخت صحیح فرهنگ غرب
۸۳.....	ب- آزادی ابتذال و فساد و بی‌بندوباری در غرب
۸۳.....	ج- استقبال کشورهای غربی از نخبگان و ذهن‌های خلاق دنیا
۸۴.....	د- تعمیم‌های بی‌جا
۸۵.....	راههای جلوگیری از گرایش به فرهنگ غرب

مقدمه

گرایش به پوشش غربی پدیده‌ای اجتماعی است که کمابیش در میان همه اقشار جامعه وجود دارد اما در این میان نوجوانان و جوانان بیش از دیگران به این مقوله اهمیت می‌دهند و مدگراتر هستند. امروزه گسترش وسایل ارتباط جمعی و فن‌آوری‌های جدید رایانه‌ای، ارتباطات گسترده‌ای را برای جوامع و فرهنگ‌های گوناگون فراهم نموده است و به تبع آن موقعیت افراد در شناخت و فهم و ارزش باورها و انتخاب هنجارهای مطلوب پیچیده‌تر و مشکل‌تر شده است و چه‌بسا موجب تضاد رفتارها و تفاوت ارزش‌ها برای نسل جوان شود.

پوشش غربی و گرایش به مد پدیده‌ای اجتماعی است که در هر جامعه امکان ظهور و بروز پیدا می‌کند. گرچه گرایش به پوشش غربی و غرب‌گرایی دو مفهوم جدا از هم و دارای تعاریف متمایز از یکدیگرند؛ اما سیر تحولات تاریخی اجتماعی در ایران به گونه‌ای سرنوشت این دو مفهوم را باهم گره زده است که هرگاه سخن از پوشش غربی به میان می‌آید، مفهوم غرب‌گرایی نیز به ذهن، متبادر می‌کند. زیرا رشد صنعت و به تبعیت از آن، نوع تفکر، طرز زندگی و آداب لباس پوشیدن و نظایر آن نیز دچار تغییراتی می‌شود. قاعدتاً تمایل به پوشش غربی در بین جوانان مرزهای فرهنگی را در هم می‌شکند و روند مصرف، تابع مد چنان سرعت و عمق می‌یابد که اصیل‌ترین عرصه حیات بشری تحت عنوان فرهنگ را نیز درمی‌نوردد و انسان‌ها را در یک دگرگونی جدی فرهنگی قرار می‌دهد. بطوریکه نهادهای هویت‌بخش سنتی را به چالش فرامی‌خواند و مصرف را به منبع اصلی هویت و انفکاک اجتماعی تبدیل می‌کند.

با توجه به اهمیت بالای مقوله مد و تأثیرات مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن بر زندگی اقشار مختلف جامعه - بخصوص جوانان- این کتاب درصدد بررسی عوامل غرب‌زدگی پوشش و ارائه راهکارهای مناسب جهت به حداقل رساندن اثرات منفی این عوامل در جامعه می‌باشد. (فیشر و آلستروم، ۲۰۱۱: ۲۵۱).